

ด่วนที่สุด

ที่ รง ๐๓๑๖/๒๑๑๑

กระทรวงแรงงาน

ถนนมิตรไมตรี ดินแดง กทม. ๑๐๕๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๙๗๕๓
วันที่ ๑๗ ก.ค. ๒๕๖๑

๑๗/ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง รายงานผลการบริหารจัดการการทำงานของแรงงานต่างด้าวในประเทศไทยตามมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. วิดีทัศน์สรุปผลการบริหารจัดการการทำงานของแรงงานต่างด้าวในประเทศไทย

ด้วยกระทรวงแรงงาน ขอเสนอเรื่อง รายงานผลการบริหารจัดการการทำงานของแรงงานต่างด้าว
ในประเทศไทยตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่
๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ)
กำกับการบริหารราชการกระทรวงแรงงานได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑ เห็นชอบการบริหาร
จัดการการทำงานของแรงงานต่างด้าวในประเทศไทยตามที่กระทรวงแรงงานเสนอ โดยให้แรงงานต่างด้าว
ไปรายงานตัวเพื่อจัดทำ/ปรับปรุงทะเบียนประวัติ และบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ตรวจสอบสุขภาพ
ประกันสุขภาพ และขอรับใบอนุญาตทำงาน ณ ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ตั้งแต่วันที่
๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑ ซึ่งแรงงานต่างด้าวจะได้รับอนุญาตทำงานถึงวันที่
๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๑ เพื่อพิสูจน์สัญชาติให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๑ สำหรับแรงงานต่างด้าว
ที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติแล้วจะได้รับอนุญาตทำงานถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓

๑.๒ คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบการปรับเพิ่ม
ระยะเวลาการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ในการตรวจลงตรา (Visa) ประทับตราอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร
ขออนุญาตทำงาน และจัดทำ/ปรับปรุงทะเบียนประวัติให้กับแรงงานต่างด้าวจากเดิมวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑
เป็นวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๑ สำหรับแรงงานต่างด้าวที่ได้ยื่นเรื่องขอจัดทำ/ปรับปรุงทะเบียนประวัติไว้แล้ว
ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงแรงงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดทำ/ปรับปรุงทะเบียนประวัติ
อนุญาตทำงานแรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา ตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ
ซึ่งขณะนี้การดำเนินการดังกล่าวได้เสร็จสิ้นลงแล้วด้วยความเรียบร้อย จึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรี
เพื่อโปรดทราบผลการดำเนินการ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การดำเนินการจัดทำ/ปรับปรุงทะเบียนประวัติ อนุญาตทำงานแรงงานต่างด้าวสัญชาติ กัมพูชา ลาว เมียนมา เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการการทำงานของแรงงานต่างด้าว ครั้งสำคัญ เนื่องจากทางการประเทศกัมพูชา ลาว เมียนมา ให้ความร่วมมือจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ามาพิสูจน์สัญชาติ แรงงานของตนในประเทศไทย มีการจัดเก็บข้อมูลแรงงานต่างด้าวอย่างเป็นระบบ โดยกรมการปกครองกำหนด เลขประจำตัว ๑๓ หลัก ให้กับแรงงานต่างด้าวไว้เป็นหลักฐานในการสืบค้นข้อมูล จำเป็นต้องเสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ประมวลการเป้าหมาย

กระทรวงแรงงานประมาณการเป้าหมายของแรงงานต่างด้าวที่จะมาดำเนินการ จัดทำ/ปรับปรุงทะเบียนประวัติ และขออนุญาตทำงานตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว จากตัวเลขสถิติ ที่มีการสำรวจไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๑,๙๙๙,๒๔๐ คน ซึ่งจากการลงพื้นที่ตรวจสอบกลุ่มเป้าหมาย หลังจากเริ่มดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวพบว่าเป้าหมายการดำเนินการลดลง เนื่องจากแรงงานต่างด้าว มีการปรับเปลี่ยนสถานะการจ้างงานไปในหลายรูปแบบ อาทิ เดินทางกลับประเทศและกลับเข้ามาทำงาน อย่างถูกกฎหมายภายใต้บันทึกความตกลงหรือบันทึกความเข้าใจที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ (MOU) หรือแรงงานต่างด้าวสามารถเดินทางเข้ามาทำงานบริเวณชายแดนได้ โดยถือบัตรผ่านแดน (Border Pass) สรุปเหลือแรงงานต่างด้าวเป็นเป้าหมายที่จะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๑ จำนวน ๑,๓๒๐,๐๓๕ คน

๔.๒ ขั้นตอนการดำเนินการ

แรงงานต่างด้าวที่ยังไม่ได้พิสูจน์สัญชาติให้ไปพิสูจน์สัญชาติกับทางการประเทศต้นทาง ที่เข้ามาตั้งศูนย์พิสูจน์สัญชาติในประเทศไทยก่อน ส่วนแรงงานที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติแล้วดำเนินการ ดังนี้

๔.๒.๑ แรงงานต่างด้าวตรวจสอบสุขภาพกับโรงพยาบาลที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

๔.๒.๒ แรงงานต่างด้าวยื่นคำขอเพื่อจัดทำ/ปรับปรุงทะเบียนประวัติ ตรวจลงตรา (Visa) ประทับตราอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร และขออนุญาตทำงาน

๔.๒.๓ เจ้าหน้าที่กรมการปกครอง/กรุงเทพมหานคร จัดทำ/ปรับปรุงทะเบียน ประวัติแรงงานต่างด้าว

๔.๒.๔ แรงงานต่างด้าวขอรับการตรวจลงตรา (Visa) และประทับตราอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรกับเจ้าพนักงานตรวจคนเข้าเมือง

๔.๒.๕ แรงงานต่างด้าวขออนุญาตทำงานกับเจ้าหน้าที่กรมการจัดหางาน

๔.๒.๖ เจ้าหน้าที่กรมการปกครอง/กรุงเทพมหานคร ผลิตบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มี สัญชาติไทย - ใบอนุญาตทำงาน

๔.๓ ผลการจัดทำ/ปรับปรุงทะเบียนประวัติ และอนุญาตทำงาน

กระทรวงแรงงานเริ่มดำเนินการเปิดศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) รับรายงานตัวเพื่อจัดทำ/ปรับปรุงทะเบียนประวัติ และอนุญาตทำงานแรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา ตั้งแต่วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑ และวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่

๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๑ มีแรงงานต่างด้าวจัดทำ/ปรับปรุงทะเบียนประวัติ และได้รับอนุญาตทำงาน จำนวนทั้งสิ้น ๑,๑๘๗,๘๐๓ คน (กัมพูชา ๓๕๐,๘๔๐ คน ลาว ๕๙,๗๔๖ คน เมียนมา ๗๗๗,๒๑๗ คน) โดยดำเนินการ ดังนี้

๔.๓.๑ ระยะแรก มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑ เห็นชอบการบริหารจัดการการทำงานของแรงงานต่างด้าวในประเทศไทยตามที่กระทรวงแรงงานเสนอ โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑ มีเป้าหมายดำเนินการ ๑,๓๗๙,๒๕๒ คน มีแรงงานต่างด้าวมารายงานตัวจัดทำ/ปรับปรุงทะเบียนประวัติ และได้รับอนุญาตทำงาน จำนวนทั้งสิ้น ๑,๓๒๐,๐๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๖ จากเป้าหมาย โดยแบ่งออกเป็นแรงงานต่างด้าวที่ดำเนินการครบทุกขั้นตอนและได้รับอนุญาตทำงานถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑ จำนวน ๘๔๐,๗๓๖ คน ดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จครบทุกขั้นตอน จำนวน ๔๗๙,๒๙๙ คน คงเหลือแรงงานต่างด้าวที่ไม่ได้มารายงานตัวภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑ จำนวน ๕๙,๒๑๗ คน ซึ่งคาดว่าจะป็นกลุ่มแรงงานที่ประสงค์จะเดินทางกลับประเทศ และกลับเข้ามาทำงานอย่างถูกกฎหมายภายใต้บันทึกความตกลงหรือบันทึกความเข้าใจที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ (MOU)

๔.๓.๒ ระยะที่ ๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบการปรับเพิ่มระยะเวลาการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ในการตรวจลงตรา (Visa) ประทับตราอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร ขออนุญาตทำงาน และจัดทำ/ปรับปรุงทะเบียนประวัติให้กับแรงงานต่างด้าว โดยมีเป้าหมายเป็นแรงงานต่างด้าวที่ดำเนินการไม่ครบทุกขั้นตอนในระยะที่ ๑ จำนวน ๔๗๙,๒๙๙ คน ทั้งนี้ จากการสำรวจในลักษณะเคาะประตูบ้านของสำนักงานจัดหางานจังหวัดพบว่าแรงงานต่างด้าวในกลุ่มนี้ มีการลงทะเบียนในระบบ On line/ยื่นเอกสารเข้าช้อน ไม่ประสงค์เข้าดำเนินการในศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (Ons Stop Service) และไม่พาสุนัขสัญชาติ เนื่องจากเดินทางกลับประเทศต้นทางและประสงค์จะเข้ามาทำงานอย่างถูกกฎหมายภายใต้บันทึกความตกลงหรือบันทึกความเข้าใจที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ (MOU) หรือแรงงานต่างด้าวสามารถเดินทางเข้ามาทำงานบริเวณชายแดนได้ โดยถือบัตรผ่านแดน (Border Pass) เป็นเอกสารแสดงตน ดังนั้น จึงเหลือเป้าหมายแรงงานต่างด้าวที่จะต้องดำเนินการ ในระยะที่ ๒ จำนวน ๓๔๘,๐๒๒ คน เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๑ มีแรงงานต่างด้าวมารายงานตัวจัดทำ/ปรับปรุงทะเบียนประวัติ และได้รับอนุญาตทำงาน จำนวน ๓๔๗,๐๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๗๒ (กัมพูชา ๑๕๖,๕๖๙ คน ลาว ๑๘,๒๑๐ คน เมียนมา ๑๗๒,๒๘๘ คน)

๔.๓.๓ สรุปการดำเนินการทั้ง ๒ ระยะ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑ และวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ จากการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานรัฐ ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หน่วยงานด้านความมั่นคง และกระทรวงแรงงาน สามารถดำเนินการตรวจลงตรา (Visa) ประทับตราอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร ขออนุญาตทำงาน และจัดทำ/ปรับปรุงทะเบียนประวัติให้กับแรงงานต่างด้าวได้ทั้งสิ้น ๑,๑๘๗,๘๐๓ คน (กัมพูชา ๓๕๐,๘๔๐ คน ลาว ๕๙,๗๔๖ คน เมียนมา ๗๗๗,๒๑๗ คน) คิดเป็นร้อยละ ๙๐ จากเป้าหมาย ๑,๓๒๐,๐๓๕ คน ทั้งนี้ จำนวนแรงงานต่างด้าวคงเหลือที่ไม่ได้มาดำเนินการส่วนหนึ่งเป็นแรงงานต่างด้าวที่กลับประเทศแล้วไม่ต้องการกลับเข้ามาทำงานอีก ส่วนหนึ่งเป็นแรงงานต่างด้าวที่กลับเข้ามาทำงานอย่างถูกกฎหมายภายใต้บันทึกความตกลงหรือบันทึกความเข้าใจที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ (MOU) และอีกส่วนหนึ่งเป็นแรงงานต่างด้าวที่ทำงานกับนายจ้างซึ่งไม่ประสงค์จะพาไปดำเนินการจัดทำ/ปรับปรุงทะเบียนประวัติ ตรวจลงตรา (Visa) และขออนุญาตทำงาน

๔.๔ ปัญหาอุปสรรค / การแก้ไขปัญหา

๔.๔.๑ ปัญหาอุปสรรค

- (๑) ข้อจำกัดในการตรวจสอบสุขภาพแรงงานของโรงพยาบาล เนื่องจากต้องให้บริการโดยไม่กระทบต่อคนไทย
- (๒) ค่าประกันสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุขค่อนข้างสูง ทำให้นายจ้าง/ผู้ประกอบการ ระยะเวลาใกล้สิ้นสุดการจดทะเบียนจึงจะพาแรงงานต่างด้าวมาดำเนินการ
- (๓) นายจ้าง ผู้ประกอบการเกรงว่าแรงงานต่างด้าวจะหลบหนีไปทำงานกับนายจ้างรายอื่น จึงพาแรงงานมาดำเนินการในช่วงเวลาใกล้สิ้นสุดการจดทะเบียน
- (๔) ความยุ่งยากในด้านเอกสาร กรอกข้อมูลไม่สมบูรณ์ เอกสารหลักฐานไม่ครบถ้วน หรือไม่ถูกต้อง ทำให้การดำเนินการล่าช้า
- (๕) การดำเนินการจัดทำ/ปรับปรุงทะเบียนประวัติมีความละเอียด และมีหน่วยงานหลายหน่วยต้องดำเนินการร่วมกัน เมื่อเกิดข้อขัดข้องจึงต้องใช้เวลาในการแก้ไข

๔.๔.๒ การแก้ไขปัญหา

- (๑) กำหนดให้โรงพยาบาลเอกชนตรวจสอบสุขภาพแรงงานต่างด้าว โดยกำหนดแนวทาง วิธีการ และคุณสมบัติของโรงพยาบาล เพื่อลดภาระโรงพยาบาลของรัฐ
- (๒) กำหนดผู้มีอำนาจสั่งการแบบเบ็ดเสร็จเพียงหน่วยงานเดียว
- (๓) กำหนดความรับผิดชอบของหน่วยงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย
- (๔) ปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินการให้กระชับ สั้น สะดวก
- (๕) ให้บริการ ๒๔ ชั่วโมง กรณีมีผู้ใช้บริการจำนวนมาก ซึ่งกระทรวงแรงงานได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีนี้ในช่วงท้ายของการดำเนินการระยะที่ ๑

๔.๕ การดำเนินการภายหลังสิ้นสุดการจัดทำ/ปรับปรุงทะเบียนประวัติ

ภายหลังวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๑ กระทรวงแรงงานร่วมมือกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หน่วยงานด้านความมั่นคง และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง บังคับใช้กฎหมายในการตรวจสอบปราบปรามจับกุม ดำเนินคดี ผู้กระทำความผิดตามพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ อย่างเคร่งครัด กำหนดห้วงเวลา ๓ เดือน ในช่วงระหว่างวันที่ ๑ - ๑๕ ของเดือนกรกฎาคม เดือนสิงหาคม และเดือนกันยายน ๒๕๖๑ ดำเนินการโดยชุดปฏิบัติการ ๑๑๓ ชุด สรุปผลการดำเนินการ ดังนี้ (ข้อมูล ณ วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑)

๔.๕.๑ ตรวจสอบแรงงานต่างด้าว จำนวน ๑๔,๔๙๓ คน

- พบแรงงานต่างด้าว จำนวน ๓๗๗ คน กระทำผิดข้อหาคนต่างด้าวทำงานโดยไม่มีใบอนุญาตทำงาน หรือทำงานนอกเหนือจากที่มีสิทธิจะทำได้

๔.๕.๒ ตรวจสอบนายจ้าง จำนวน ๙๑๘ ราย/แห่ง

- พบนายจ้าง จำนวน ๗๙ ราย/แห่ง กระทำผิดข้อหาจับคนต่างด้าวทำงานโดยที่คนต่างด้าวไม่มีใบอนุญาตทำงานหรือให้คนต่างด้าวทำงานนอกเหนือจากที่มีสิทธิจะทำได้

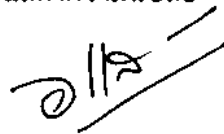
๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงแรงงานขอเสนอเรื่อง รายงานผลการบริหารจัดการการทำงานของแรงงานต่างด้าว ในประเทศไทยตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

กรมการจัดหางาน

สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๑๗๓๐

๐๑๒๕๕ ๑๖๕๖